

DE WIL VAN GOD BEGRIJPEN

‘En de wereld gaat voorbij en haar begeerte, maar wie de wil van God doet, blijft tot in eeuwigheid’ (1 Johannes 2:17).

Dit onderwerp vormt een belangrijke test voor iedere gelovige. Het onderzoeken van ‘de wil van God’ vanuit de Heilige Schrift kan zowel een bron van uitdaging als van opbouw zijn. Denk maar aan het leven van Daniël met betrekking tot het vers waar we dit artikel mee begonnen zijn: Daniëls invloed bleef nog lang nadat de heersers van het Babylonische Rijk van het toneel verdwenen waren. En voor ons geldt dat als wij tijdens ons leven Gods wil doen, we eeuwig zullen leven.

Gods wil of die van de mens

Onze consumentgerichte maatschappij heeft een copernicaanse revolutie nodig, wil ze het Bijbelse concept van de wil van God kunnen begrijpen of waarderen. De focus van de Schrift ligt niet op mij, op mijn wensen, op mijn ideeën, maar op God en op Zijn verlangens. God heeft de mens zodanig geschapen, dat hij optimaal functioneert wanneer zijn hart gericht is op God en niet op zichzelf. Kort samengevat: we zijn *God-gericht* wat betreft de voorschriften uit het Woord die we nodig hebben voor onze motieven en ons doel; *anderen-gericht* wat betreft onze dienst, het doen van Gods wil; *zelf-gericht* wat betreft de noodzaak van zelfveroordeling, om Gods wil te kunnen onderscheiden en uitvoeren; *Christus-gericht* wat betreft de juiste drijfveer en het voorbeeld voor een leven in overeenstemming met Gods wil.

Een korte samenvatting van de Romeinenbrief

Wellicht kan voor deze bespreking een korte samenvatting van de Romeinenbrief nuttig zijn. De mens heeft door zijn ongehoorzaamheid er volkomen in gefaald om Gods wil te doen, en dus kwam hij, en komt hij nog steeds, tekort aan de heerlijkheid van God (Rom. 3:23). Op basis van het volbrachte werk van Christus en door de genade van God wordt de berouwvolle zondaar die zich in geloof tot God wendt, verzoend met God en wordt hij Gods dienstknecht, toegewijd aan het doen van Zijn wil (Rom. 6), in de kracht van de Heilige Geest (Rom. 8). Gemotiveerd door de genade van God stelt de christen zijn lichaam als een levende offerande om de wil van God te doen (Rom. 12). Dit is een levenslange toewijding; zijn denken en leven is volkomen verschillend van de normen van de wereld (religieus, politiek, sociaal).

Romeinen 12 onderwijst ons dat het doen van Gods wil niet slechts een individuele zaak is. Integendeel, als verantwoordelijke personen zijn we met elkaar verbonden als leden van Christus' lichaam. We worden ertoe opgeroepen om samen Gods wil te doen. Vanaf Romeinen 12 tot en met hoofdstuk 16 wordt ons een beeld geschetst van hoe Gods wil wordt begrepen en uitgevoerd. Anders gezegd: God werkt met, in en door ons; Zijn wil zal verwerkelijkt worden in een wereld die volkomen tegengesteld is aan Hem en Zijn kinderen.

Gods wil beïnvloedt alles

Eerst wil ik enkele voorbeelden en sferen noemen met betrekking tot de wil van God; we zullen allereerst kijken naar het leven van de Heer op aarde, en eindigen met onze verantwoordelijkheid en Gods wil.

(1) *Gods wil omvat verleden, heden en toekomst*, zoals Efeziërs 1:4-11 dat zo prachtig laat zien. Dit gedeelte begint met wat God besloten heeft vóór de grondlegging van de wereld; gaat verder met de tegenwoordige bedeling van de genade (waarin de verborgenheid van God geopenbaard is aan gelovigen), en eindigt met de glorieuze regering van de Zoon des mensen!

(2) *Gods wil en de schepping* (zie bijvoorbeeld Openb. 4:11 en Kol. 1:16). Dit belangrijke onderwerp wordt door Paulus ter sprake gebracht op de Areópagus (Hand. 17), waar hij het onmiddellijk verbindt met Gods rechten als Heer over hemel en aarde en als Hoofd van de geschiedenis van de mensheid. In Kolossers wordt de nadruk gelegd op de grootheid van Christus, terwijl in Openbaring 4:11 de gelovigen erkennen dat alles is geschapen tot heerlijkheid van God en door Zijn wil. Dit leidt tot aanbidding.

(3) *Gods wil en de verlossing*. Vanwege de prijs van de verlossing (het bloed van Christus) heeft God nog meer rechten verkregen op onze gehoorzaamheid aan Zijn wil. Is het niet opmerkelijk dat zelfs ons lichaam in verband wordt gebracht met de wil van God? Het wordt een zichtbaar 'middel' of 'vat' waarin de wil van God tentoongespreid wordt. In Hebreeëen 13:21, Jakobus 1:18 en Johannes 1:13 vinden we nog meer onderwijs over Gods handelen met ons overeenkomstig Zijn wil, om ons te maken tot vaten die Zijn wil ten uitvoer brengen. Het is zeer de moeite waard om deze gedeelten te lezen en te overdenken.

(4) *Gods wil en het koninkrijk van God*. Mattheüs 6:10 en 33 (vs. 10 gaat expliciet over de wil van God, vs. 33 noemt alleen het koninkrijk) geven wellicht duidelijkheid wat betreft dit punt. Het is Gods plan om de heerschappij over de aarde, en zelfs het hele universum, in handen te geven van de Zoon des mensen, onze Heer Jezus Christus. Hij is afgewezen door Zijn eigen volk, en nu is het van cruciaal belang dat Zijn volgelingen (discipelen) van Hem leren, zodat ze de wil van God doen. Is dit een prioriteit in ons leven?

Het Nieuwe Testament leert ons dat de Koning is afgewezen door Zijn volk en door het huidige wereldsysteem. Zijn discipelen hebben echter altijd de gelegenheid om trouw te zijn aan Hem en de wil van God te doen juist op het toneel waar Gods Gezalfde nog steeds verworpen wordt. Het koninkrijk van God in zijn huidige betekenis houdt daarom een test in voor hen die de naam van de Heer belijden. Van alle belijdende christenen wordt gevraagd dat zij zich onderwerpen aan de Koning die afwezig is (zie Lukas 19:12-27 voor een voorbeeld). Op deze manier kan de wil van God geleerd en in praktijk gebracht worden door discipelen van de Meester en slaven van de Heer. Mattheüs 10:24v. en Lukas 6:40 zijn echte sleutelverzen om ons te helpen in dit vormingsproces. Ook Lukas 12:47 kunnen we in verband brengen met deze lijn van onderwijs, gezien de ernstige verantwoordelijkheid die daarin geïmpliceerd wordt.

(5) *Gods wil en de Gemeente, of de Kerk*. Efeze 1 legt uit hoe de positie en de relaties van hen die tot Zijn Gemeente behoren, een zaak zijn van Gods eeuwige raad en doel overeenkomstig het welbehagen van Zijn wil. Hier ligt de nadruk op wat God Zich had voorgenomen vanwege de bijzondere voldoening en vreugde van Zijn eigen hart! Hoe kon dit werkelijkheid worden voor zover het ons betreft? Is het niet omdat we aanvaard zijn in de Geliefde en gemaakt zijn tot lof van Zijn heerlijkheid?

Gods wil kennen en doen

In Handelingen 22:14 lezen we hoe Saulus van Tarsus door de Heer in de heerlijkheid geroepen wordt, zodat hij Zijn wil zou kennen. Ik benadruk hier dat het kennen van Gods wil vanaf toen tot op de dag van vandaag nauw verbonden is met een verheerlijkte Mens in de hemel. Dit kenmerkt Paulus' bediening vanaf het begin tot aan het eind. En hoe staat het met onze kennis van Christus in de hemel? Het waarderen van deze waarheid zal een grote invloed hebben op het begrijpen van Gods wil in ons leven.

Het kennen of begrijpen van Zijn wil maakt de last van onze verantwoordelijkheid echter groter, zoals we zien in Romeinen 2:17vv. Paulus legt uit hoe de Joden, die Gods wil kenden, schuldiger waren dan de heidenen die in verdorvenheid en afgoderij leefden. Waarom? Omdat het kennen van Gods wil maar die niet doen, een grote schuld laadt op degene die de kennis heeft. De Heer Jezus bevestigt dit principe in Lukas 12:47. In Johannes 13:17 zegt Hij: 'Als u deze dingen weet, gelukkig bent u als u ze doet'.

Bovendien houdt Jakobus 1:22 ons voor: 'Weest daders van het Woord en niet alleen hoorders, anders misleidt u zichzelf'. En begaan wij niet dezelfde fout als de Joden in Paulus' tijd, dat we Gods wil kennen maar die niet ten uitvoer brengen? Laten we in dit opzicht leren van de engelen die altijd Zijn wil doen (zie Ps. 103:20). En laten we bovenal leren van onze Heer!

'Ik vind er vreugde in, Mijn God, om Uw welbehagen te doen; Uw wet draag ik diep in Mijn binnenste' (Ps. 40:9). Dit was de motivatie van onze gezegende Heer om in de wereld te komen! Hij was niet alleen bereid om Gods wil te doen, maar Hij was er ook toe in staat. Wat een Verlosser! Het evangelie van Johannes geeft verscheidene keren aan hoe de Heer leefde vanuit deze geweldige motivatie om de wil van God te doen, en hoe Hij die ook inderdaad ten uitvoer bracht. Laten we deze gedeelten toch bestuderen en overdenken, want ze zijn werkelijk voedsel voor onze ziel en helpen ons om het voorbeeld te volgen van de volmaakte Dienstknecht-Zoon. In Johannes 4:34 zegt de Heer Jezus tegen Zijn discipelen: 'Mijn voedsel is, dat Ik de wil doe van Hem Die Mij heeft gezonden en Zijn werk volbreng' (vgl. Joh. 5:30; 6:38 en 17:1-5 in verband met Gods wil en werk).

De Heer identificeert Zichzelf nauw met Zijn discipelen die de wil van God doen. Het is interessant om de drie verschillende verslagen van de evangelienschrijvers te vergelijken wat betreft de manier waarop de Heer Zich met zulke discipelen vereenzelvigde: Mattheüs 12:49v., 'de wil van Mijn Vader'; Lukas 11:27v., 'het woord van God'; en Markus 3:34v., 'wie de wil van God doet, die is Mijn broeder en zuster en moeder'. Behoren wij tot dit gezelschap?

De wil van God en het lijden

In 1983 schreef een beroemde rabbijn uit de Verenigde Staten, Harold Kushner, een boek over het probleem van het lijden. Hierin voert hij aan dat we niet God de schuld moeten geven van het lijden (wat juist is); daarna vervolgt hij met te zeggen dat God goed is, maar dat Hij er niets aan kan doen wanneer het kwaad Zijn kinderen treft (wat natuurlijk een onjuiste stelling is). Laten we onszelf herinneren aan Romeinen 8:28, waar we het tegenovergestelde van Kushners bewering lezen: 'Maar wij weten dat hun die God liefhebben, alle dingen meewerken ten goede'.

God laat ongunstige omstandigheden niet alleen maar toe, Hij heeft ze volledig in de hand en gebruikt ze om gelovigen te vormen in Zijn school (vgl. Rom. 5:3-5; Jak. 1:3). Zijn wegen leiden

uiteindelijk, en zeer beslist, tot het vervullen van Zijn doel: dat wij gevormd worden naar het beeld van Christus, de eerstgeborene onder vele broeders (Rom. 8:29). Waarom ondergaan wij lijden? Is dat ook niet omdat wij zouden beseffen te leven in een wereld die volkomen in tegenstelling is met Gods wil? (vgl. 1 Petr. 2:15).

Gods wil kennen en onze houding

Allereerst is er de kwestie van onze reactie: de liefde van God die in onze harten is uitgestort, moet ons ertoe brengen dat we positief reageren op Hem en op Zijn wil. Net zoals onze Heer Jezus als heilig Mens op deze aarde, die ons volmaakte Voorbeeld is om na te volgen, in de eerste plaats reageerde op de relatie van liefde met Zijn God en Vader.

Dit was Zijn motivatie voor het doen van Gods wil. Met andere woorden: Zijn overgave aan de wil van Zijn Vader werd gemotiveerd door Zijn liefde en tentoongespreid in Zijn onverdeelde trouw (Joh. 7:17 en 9:31) en in de ware vreze van God.

Dan is er het aspect van dankbaarheid jegens God in het doen van Zijn wil; zie 1 Thessalonika 5:18, dat spreekt over dankbaarheid als een uiting van Gods wil in ons leven! Het tegenovergestelde zien we bij de mensen die, al spoedig na de zondvloed, zich van God afkeerden en zich wendden tot allerlei soorten afgoden (Rom. 1:18-32). Hoe staat het met onze dankbaarheid? In de tijd van Ezra, een tijd van herstel en opwekking, werd de gehoorzaamheid aan Gods wil uitgedrukt in het zich afzonderen van afgodische verbintenissen (Ezra 10:11). Zou dat voor ons vandaag de dag anders zijn?

Een zeer troostrijke gedachte vinden we in 2 Timotheüs 2:26, een vers dat spreekt over bevrijding van kwade invloeden en omstandigheden om Gods wil te doen. Zijn wij niet allen falende mensen? Is het niet geweldig om te beseffen hoe genadig Gods handelen met ons is?

God veroorzaakt niet het lijden van Zijn kinderen, maar Hij laat wel toe dat het gebeurt, zodat Zijn dienstknechten hun voordeel kunnen doen met die ervaring (en bijvoorbeeld hun geloof versterkt wordt) en ook tot verheerlijking van Hemzelf. Twee voorbeelden zijn: Job, die door de satan tot het uiterste op de proef gesteld werd (zie Job 1 en 2); en Petrus, die de satan verlangde te mogen ziften als de tarwe (Luk. 22:31).

Hoe worden we vrij om Gods wil te doen? Markus, de schrijver van het evangelie, had gefaald in zijn dienst tijdens de eerste zendingsreis van Paulus en Barnabas, en we zouden kunnen denken dat het toen wat Paulus betreft helemaal over was voor hem. Deze indruk zou zelfs versterkt kunnen worden door Handelingen 15. Maar later lezen we hoe Paulus het herstel van Markus bevestigt en zegt dat hij van veel nut is voor de dienst (2 Tim. 4:11). Markus heeft zelfs het evangelie van de Volmaakte Dienstknecht geschreven. Hij mocht schrijven over Degene die kwam om de wil van God te doen; zo groot was het nut van de herstelde dienstknecht. Op soortgelijke wijze hebben ook wij het nodig om door Gods goedheid en genade hersteld te worden, zodat we Zijn wil kunnen doen (opnieuw, of misschien voor het eerst in ons leven).

Gods wil begrijpen

Wat dit belangrijke onderwerp betreft, is Kolosse 1:9 altijd een bemoediging voor mij geweest. Dit vers gaat over belangrijke kwesties die verband houden met het begrijpen van Gods wil:

- (1) Door nauwe verbondenheid met God, door het bestuderen en overdenken van Zijn Woord, worden we geoefend in en ook geïnformeerd over een specifiek gebied van ons leven of over een specifiek punt.
- (2) Door gebed – de uitdrukking van eenheid en afhankelijkheid – samen met het bestuderen van Zijn Woord, ontvangen we een bevestiging of een aanwijzing voor de weg die we moeten gaan.
- (3) Door het werk van de Heilige Geest – die het Woord en de gebeden (van onszelf en van anderen) gebruikt – krijgen we vrede in ons hart wat betreft het uitvoeren van Gods wil.
- (4) Ons geweten, geoefend en gevormd door Gods Woord en Geest, moet een werktuig zijn voor een aanwijzing van Gods wil.
- (5) Door de goede raad van medegelovigen die in nauwe verbondenheid met de Heer leven, kunnen we verder geholpen worden.
- (6) We moeten echter raad en advies van andere mensen toetsen aan het Woord en aan de leiding van de Heilige Geest in ons leven. En op dezelfde manier moeten we onze eigen gedachten toetsen. Als we Davids gebed in Psalm 139 tot het onze maken, is dat een belangrijke hulp in dit proces.
- (7) Praktisch gezien betekent dit ook dat we de tijd moeten nemen om te kunnen bepalen wat Gods wil in ons leven is. Zij die wachten op de Heer, zullen hun kracht vernieuwen (zie Jes. 40:31). Als we echter in nauwe gemeenschap met God leven, en het ons voortdurend gebed is om werkelijk in afhankelijkheid van Hem te leven, dan mogen we erop vertrouwen dat Hij ons leidt – óók als we geen tijd hebben voor een lang proces van heroverwegen en overdenken. Maar impulsieve daden zijn vaak een bewijs van het werk van het vlees.

Laten we onszelf de volgende vraag stellen: is er onbeleden zonde in mijn leven; is er iets dat ik niet wil opgeven, hoewel ik weet dat God dat van mij vraagt? Voor hen die zichzelf hebben overgegeven aan de wil van God, is er deze verzekering: Hij wil ons leiden, en Zijn oog zal op ons zijn.

Dezelfde Psalm 32 die spreekt over Gods leiding, laat ons ook zien dat de Heer beslist zal afrekenen met koppigheid, weigering tot zelfveroordeling, en het volgen van de eigen wil. Wat kiezen wij?

Een ander prachtig gedeelte, Hebreëën 13:20v. – waarmee ik dit stukje afsluit en dat ik verder aan uw eigen overdenking overlaat – geeft ons verdere aanwijzingen voor het begrijpen en het doen van Gods wil. Moge Hij ‘u volmaken in al het goede tot het doen van Zijn wil, terwijl Hij in ons doet wat voor Hem welbehaaglijk is door Jezus Christus. Hem zij de heerlijkheid tot in alle eeuwigheid. Amen.’

Gerelateerde onderwerpen en samenvatting

De volgende onderwerpen kunnen samen met het begrijpen van Gods wil bestudeerd worden. Discipelschap gaat om het praktisch volgen van onze Heer Jezus, het leren van Hem en het vertoeven in Zijn gezelschap. In deze context is Hij onze Meester. Een slaaf zijn betekent dat we een relatie hebben met Degene die onze Heer is en de volledige heerschappij over ons heeft. We moeten volkomen afhankelijk van en trouw aan Hem zijn. Het koninkrijk van God, in zijn betekenis voor vandaag, bevat veel Bijbels onderwijs over de manier waarop God ons ziet als verbonden met Christus, ons Voorbeeld. Dit belangrijke onderwerp gaat ook over de kwestie van de beloning van hen die de wil van God doen, in een omgeving waar onze Heer is verworpen (Luk. 19). Een ander gerelateerd onderwerp is toewijding: een levende offerande zijn (Rom.

12:1). In vers 2 vinden we nog een aanwijzing die ons helpt om de wil van God te begrijpen: 'En wordt niet gelijkvormig aan deze wereld, maar wordt veranderd door de vernieuwing van uw denken, opdat u beproeft wat de goede, welbehaaglijke en volmaakte wil van God is'. En dit houdt evenzeer verband met de kwestie van verantwoordelijkheid.

Er zijn diverse andere aspecten van ons leven die verbonden zijn met het onderwerp van de onderhavige studie: geloof, gehoorzaamheid en heiligheid. Geloof: hoeveel kunnen we niet leren van het voorbeeld van de geloofshelden in zowel oud- als nieuwtestamentische tijden, van gelovigen van wie we (auto)biografieën hebben, en bovenal van de grote Leidsman en Voleinder van ons geloof! Geloof is natuurlijk nauw verbonden met gehoorzaamheid, nog een voorwaarde voor het begrijpen van Gods wil, en met heiligheid, zonder welke niemand God kan zien. Psalm 1 kan ons bijzonder veel verder helpen bij dit uitdagende en diepgaande onderwerp, dat we nog maar oppervlakkig hebben aangestipt. Moge de Heer ons allemaal helpen om in deze tijd van humanisme, eigenliefde en egoïsme de goede strijd van het geloof te strijden, en de belangen van God voor ogen te houden.

Alfred E. Bouter